

המפעל בסיציליה

שלמה דורי ז"ל - משק הבקר והחלב, חוברת 100, פברואר 1969
לזכרו של מרדכי מלען שהיה מנהל הרפת בפרויקט הישראלי במשך 15 שנה.

בסוף שנות ה-60, סגר ענף הרפת הישראלי מעגל מתוק - לייצא בקר מטופח לאירופה, היבשת שנתנה את הבקר הראשון ואת הידע שנרכש על ידי ישראלים רבים באוניברסיטאות ברחבי היבשת. **מרדכי מלען**, שהלך לעולמו לפני חודשים אחדים, נבחר להוביל את הרפת וגם אחרי שתמה התקופה הרשמית, הוא נשאר לנהל 15 שנים תמימות, עם הרבה הערכה והישגים יפים

הקדמה

מאפריקה ומאסיה והיה צורך בפעולה מיוחדת, ומאוד בלתי שגרתית, אשר בסופו של דבר, הביאה לפרסום צו מיוחד בעיתון הרשמי האיטלקי שפירושו הוא - מעין מחיקת ישראל ממפת אסיה וצרופה לרשימת הארצות אשר מתוכן מותרת רכישת בעלי חיים. לפרסום צו זה, קדם ביקור צמרת השירותים הווטרינריים האיטלקיים בארץ, בראשותו של **פרופ' באלני** וחתירת הסכם בין ממשלות ישראל ואיטליה על תנאים סניטריים מוסמכים לייצוא מישראל לאיטליה.

נעשו צעדים נמרצים כדי שהבקר שלנו יימנה עם הגזעים אשר משרד החקלאות האיטלקי מכיר בערכם מבחינה טיפוחית ויומלץ עליו כעל גזע שיקדם את גידול הבקר באיטליה. הכרה זו בפרה הישראלית, תשחרר את משלוחי הבקר ממכס דבר זה יוזיל את המחירים לרוכשים.

נוסיף עוד, שהיה גם צורך לקשור קשרים אישיים עם אנשי מקצוע ומדע, מגדלים מתקדמים ואנשי משרדים ממשלתיים, אשר קולם קובע ונשמע בחוגי הקונים הפוטנציאליים.

כל הפעולה המסובכת והעדינה הזו, לא הייתה יכולה להצליח, ללא העזרה ושיתוף הפעולה הנפלאים של הציר הקבוע של ישראל ברומא שהיה גם הנספח החקלאי, **האלוף ד"ר שמעון מזא"ה**. נדירים המקרים שבהם נציג דיפלומטי יטפל בלהט כזה בדברים גדולים כקטנים, בשטח כה פרוזאי,

המאמצים להרחבת הייצוא ובעיקר לגיוון שווקיו, נמשכים כבר מספר שנים. הצורך הדחוף למצוא ולפתח שלוחת ייצור נוספת לענף שנתון במסגרת צרה של מכסות ייצור, והסכנה של תלות בשוק אחד ויחיד (פרס) - הביאו אותנו להכרה שיש לפתח במהירות שווקים נוספים לבקר שלנו.

במסגרת פעולה זו בוצעו סקרים ונקשרו קשרים ראשוניים בארצות, כגון: יוון, רומניה, טורקיה, פורטוגל ואיטליה.

עיקר המאמצים הופנו לאיטליה, שבה ראינו שוק פוטנציאלי גדול מאוד משום שארץ זו מייבאת, שנה-שנה, אלפים רבים של פרות מארצות שונות, והיא עשויה לשמש מעין "חלון ראווה" שלנו לקונים אחרים בעתיד.

עיקר המאמצים הופנו לאיטליה, שבה ראינו שוק פוטנציאלי גדול מאוד משום שארץ זו מייבאת, שנה-שנה, אלפים רבים של פרות מארצות שונות, והיא עשויה לשמש מעין "חלון ראווה" שלנו לקונים אחרים בעתיד

החשיבות של איטליה

הקשרים הראשוניים באיטליה נקשרו לפני למעלה משמונה שנים, אך באופן אינטנסיבי התחלנו לטפל בדבר לפני שנתיים. עליי לציין, קודם כל, כמה עובדות מיוחדות שהנן שונות באיטליה לעומת ארצות אחרות. כידוע, איטליה משתייכת לארגון של השוק האירופי המשותף ומשום כך, קיימים בה "אינטרסים" חזקים, ואף תקיפים לפעמים, שנוגעים לשאר חברות השוק (כגון הולנד). הצווים והתקנות הווטרינריים, הזואוטכניים והכספיים, הנם שלובים, במידה ידועה, בהסכמים פנימיים של חברות "השוק האירופאי", ולא קל לזכות בהקלות ובחריגה מסוימת, ביחסי המסחר למדינה, שנמצאת מחוץ למסגרת זו, ובמיוחד לכזו שהיא גם מחוץ לאירופה. כן יש לזכור, שאיטליה היא בלב לב של אירופה, רמתה המקצועית גבוהה יחסית, הסטנדרטים הנדרשים בארץ זו מעולים והתחרות על שוק זה מצד ארצות חוץ והבוקרים המקומיים (בעיקר צפון איטליה) חזקה למדי.

לפי החוקה הווטרינרית האיטלקית, נאסר לחלוטין ייבוא בעלי חיים

פריקת מבכירות ישראליות מהאנייה

הובלת הפרות לרפת

כמו ייצוא בקר ישראלי לחו"ל ואני מבקש להודות לו בשמנו על מאמצי הגדולים.

אם נסכם את העובדות, מתקבלת התמונה הבאה:

בביקורנו באיטליה, בחודש יולי 1968, הצלחנו בעזרתו של ד"ר מזא"ה, לקשור קשרים עם איש סיציליה מר **פ.פ. קוזנטינו**, בעל נכסים ועסקים רבים וביניהם משק בקר עצום ליד קטאניה (סיציליה). במשק הבקר הקיים יש 3,000 פרות חולבות, רובן שחור לבן, וכ-5,000 עגלות מגילים שונים. תנובת החלב מועברת למפעל חלב ענקי השייך גם הוא למר קוזנטינו. מחלבה זו מעבדת ומשווקת כ-40 מיליון ליטר חלב בשנה. חלק גדול מהחלב עדיין נקנה מיצרנים אחרים, רובם זעירים. למשק זה שטחי אדמה שמשתרעים על כ-20,000 דונם, חלקם בשלחין וחלקם שדות בעל.

- **ד"ר אייל** – האחראי לבריאותו של העדר כולו.
 - **מרדכי מלען וולך** – האחראי על היחידה הישראלית.
 - **משה להב** – האחראי לשטח של 1.200 דונם מספוא.
- אנו מודים לחקלאית ולמשקים גניגר ובית זרע, על היענותם לבקשתנו לשחרר חברים אלה לשליחות זו.

נעשו צעדים נמרצים כדי שהבקר שלנו יימנה עם הגזעים אשר משרד החקלאות האיטלקי מכיר בערכם מבחינה טיפוחית ויומלץ עליו כעל גזע שיקדם את גידול הבקר באיטליה

תנובת החלב של העדר היא סביב 3,800 ליטר לפרה בשתי חליבות ביממה. הפרות מרוכזות בסככות סגורות, בכל אחת מהן 200 פרות וכל שלוש סככות, 600 פרות, צמודות לרפת עמדות רגילה שמשמשת כרפת חליבה. מדי 4 שעות נכנסת לרפת קבוצה של פרות, שווה ברפת זו כארבע שעות. בצורה זאת נמשכת עבודת המשמרת ל-600 פרות כ-12 שעות. במשך היממה יש שתי משמרות כאלה.

סדרי אחזקה אלה מסורבלים מכמה וכמה סיבות כגון – חלוקת המזון הגס כשלעצמו וחוסר תנאי אכילה חופשית ונוחה לפרות, בייחוד כשמזינים במנות גדולות של מספוא גס. החליבה היא בשיטה של "חליבה ישירה לצינור", כשהחלב עובר מפרה לפרה עם קומץ וגביעים.

בעל המשק החליט, בעקבות ביקורנו אצלו, לבוא לישראל ולראות במו עיניו את השיטות הנהוגות אצלנו. בביקורו בספטמבר האחרון נתקבלה החלטה להקים במשקו "יחידה ישראלית" לגידול בקר.

עובדה תכנית בקווים כללים והיום אפשר כבר למסור פריטים מסוימים.
לאחר ביקור משלחתנו, בחודש ינואר 1969, במשק הנ"ל, שבה השתתפו
מאיר מיטלמן – מתכנן מבנים מהמחלקה הטכנית של הקיבוץ הארצי. **עמוס
רון** – מתכנן שטחי שלחין, **מרדכי מלען וולך** – מגניגר – רכז הרפת במשק
החדש. **משה להב** מבית זרע – רכז שטח המספוא ו**שלמה דורי** מיפעת – רכז